

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Literatury zachodniosłowiańskie w środkowoeuropejskim kontekście kulturowym

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia slawistyczne Specjalność STUDIA ZACHODNIOŚLAWIAŃSKIE Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 03SLAZSLS.13P.15905.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Koordynator zajęć	Anna Gawarecka		
Prowadzący zajęcia	Anna Gawarecka, Anna Skibska		

Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Zaliczenie z oceną - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazywanie wiedzy na temat literatur i kultur zachodniosłowiańskich w ujęciu synchronicznym i diachronicznym, kształtowanie zdolności krytycznej oceny zjawisk i procesów literackich, umiejętność interdyscyplinarnego łączenia wiedzy z zakresu teorii i historii literatury, formowanie umiejętności prowadzenia dyskusji w grupie oraz porozumiewania się z ekspertami z dziedziny literaturoznawstwa zachodniosłowiańskiego, umiejętność docenienia różnorodności kulturowej
C2	Kształtowanie umiejętności analizowania i syntezy, wiedza podstawowa z zakresu teorii i historii literatury
C3	Przekazywanie podstawowej wiedzy na temat kultury i zjawisk w wybranej literaturze zachodniosłowiańskiej na szerszym tle środkowoeuropejskim, umiejętność zestawiania i porównywania analogicznych procesów kulturowych, historycznych, literackich we wzajemnych relacjach na szerszym obszarze.

Wymagania wstępne

Wiedza na poziomie podstawowym na temat historii, kultury i literatury wybranego kraju zachodniosłowiańskiego;
Wiedza z zakresu literatury powszechnej;
Podstawowa wiedza na temat kultury środkowoeuropejskiej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	definiuje środkowoeuropejską przestrzeń kulturową i opisać charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)	SLA_K1_W01, SLA_K1_W02, SLA_K1_W03	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
W2	dostrzega związki między zjawiskami z zakresu literatury i kultury Słowian zachodnich	SLA_K1_W02, SLA_K1_W03	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
W3	rozumie specyfikę zachodniosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego a także specyfikę relacji kulturowych między obszarem środkowoeuropejskim i pozostałą częścią Europy.	SLA_K1_W02, SLA_K1_W06	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wyjaśnia związek wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Europy Środkowej, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych,	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
U2	potrafi analizować i interpretować teksty literackie i naukowe, charakterystyczne dla środkowoeuropejskiej przestrzeni kulturowej.	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
U3	umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z ujęć teoretycznych, potrafi ją uogólniać i modyfikować.	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05, SLA_K1_U07	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	samodzielnie ocenia i interpretuje dzieła literackie oraz teksty kultury, potrafi uargumentować określone stanowisko	SLA_K1_K01, SLA_K1_K03, SLA_K1_K05	Egzamin ustny, Kolokwium ustne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prezentacja kierunków rozwoju wybranej literatury zachodniosłowiańskiej w odniesieniu do specyfiki regionu środkowoeuropejskiego oraz procesu historycznoliterackiego	W1, W2, U1, U3, K1	Wykład, Konwersatorium
2.	Prezentacja na poziomie podstawowym współczesnej literatury, kultury oraz historii wybranego kraju zachodniosłowiańskiego	W1, W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy wybranej literatury zachodniosłowiańskiej w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
4.	Prezentacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej	W1, U1, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych omawianych zjawisk literackich z innymi dziedzinami sztuki.	W1, W2, U2, U3, K1	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie kolokwium ustnego oraz testu. Kryteria oceny bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych tekstów literackich, znajomość tekstów krytycznych związanych z tematyką, umiejętność powiązania treści dzieła z życiorysem autora, odniesienie do kontekstu pozaliterackiego, bardzo dobra umiejętność analizy dzieła, samodzielność myślenia i oceniania faktów, bardzo dobrze przygotowana prezentacja indywidualna; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami; dobry (db; 4,0): możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze znajomość poszczególnych lektur bądź faktów z życia twórców, niższa zdolność krytycznego porównania poszczególnych zjawisk literackich i kulturowych; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, zadowalająca umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), świadomość kulturotwórczej funkcji literatury; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, słaba umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą); niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich i powiązanych oraz wynikające z niej dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.
Konwersatorium	Zaliczenie testu i kolokwium ustnego. bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych tekstów literackich, znajomość tekstów krytycznych związanych z tematyką, umiejętność powiązania treści dzieła z życiorysem autora, odniesienie do kontekstu pozaliterackiego, bardzo dobra umiejętność analizy dzieła, samodzielność myślenia i oceniania faktów, bardzo dobrze przygotowana prezentacja indywidualna; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami; dobry (db; 4,0): możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze znajomość poszczególnych lektur bądź faktów z życia twórców, niższa zdolność krytycznego porównania poszczególnych zjawisk literackich i kulturowych; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, zadowalająca umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), świadomość kulturotwórczej funkcji literatury; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, słaba umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą); niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich i powiązanych oraz wynikające z niej dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zdanie egzaminu ustnego bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych tekstów literackich, znajomość tekstów krytycznych związanych z tematyką, umiejętność powiązania treści dzieła z życiorysem autora, odniesienie do kontekstu pozaliterackiego, bardzo dobra umiejętność analizy dzieła, samodzielność myślenia i oceniania faktów, bardzo dobrze przygotowana prezentacja indywidualna; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami; dobry (db; 4,0): możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze znajomość poszczególnych lektur bądź faktów z życia twórców, niższa zdolność krytycznego porównania poszczególnych zjawisk literackich i kulturowych; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, zadowalająca umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), świadomość kulturotwórczej funkcji literatury; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, słaba umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą); niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich i powiązanych oraz wynikające z niej dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium ustnego. bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych tekstów literackich, znajomość tekstów krytycznych związanych z tematyką, umiejętność powiązania treści dzieła z życiorysem autora, odniesienie do kontekstu pozaliterackiego, bardzo dobra umiejętność analizy dzieła, samodzielność myślenia i oceniania faktów, bardzo dobrze przygotowana prezentacja indywidualna; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami; dobry (db; 4,0): możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze znajomość poszczególnych lektur bądź faktów z życia twórców, niższa zdolność krytycznego porównania poszczególnych zjawisk literackich i kulturowych; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, zadowalająca umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), świadomość kulturotwórczej funkcji literatury; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich, słaba umiejętność krytycznego porównania dzieł literackich powstałych na gruncie słowiańskim, europejskim i światowym (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą); niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość głównych kierunków w badaniach literackich i powiązanych oraz wynikające z niej dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Hrabal, Kundera, Havel. Antologia czeskiego eseju, red. J. Baluch, Kraków 2001.
2. M. Bobrownicka: Narkotyk mitu. Szkice o świadomości narodowej i kulturowej Słowian zachodnich i południowych, Kraków 1995.
3. – L. Engelking: Surrealizm, underground, postmodernizm. Łódź 2001.
4. W. Parfianowicz-Vertun, Europa Środkowa w tekstach i działaniach. Polskie i czeskie dyskusje, Warszawa 2016.

Dodatkowa

1. Mity, historia i struktura mistyfikacji, red. Z. Drozdowicz: Poznań 1997.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SLA_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swej wiedzy oraz stosowania jej w pracy zawodowej i życiu społecznym
SLA_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prawidłowego rozpoznawania priorytetów służących realizacji wyznaczonych sobie lub przydzielonych zadań w zakresie badań sławistycznych oraz popularyzacji ich wyników
SLA_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zachowania się w sposób profesjonalny oraz podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych
SLA_K1_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować wiedzę sławistyczną przy użyciu różnych źródeł i narzędzi badawczych oraz wykorzystywać ją w różnorodnych dziedzinach nauki i życia zawodowego i społecznego
SLA_K1_U05	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji zjawisk literackich, językowych i kulturowych w ujęciu synchronicznym i diachronicznym oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności ludzkiej, formułować i wyrażać samodzielne opinie na temat ważnych dla Słowiańszczyzny wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz powoływać się w tym zakresie na źródła wiedzy sławistycznej i opinie ekspertów
SLA_K1_U07	Absolwent/ka potrafi realizować zasadę ustawicznego dokształcania się
SLA_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie sławistyki południowoeuropejskiej i zachodnioeuropejskiej w systemie nauk humanistycznych oraz jej wyróżniki przedmiotowe, terminologiczne i metodologiczne
SLA_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich Europy Środkowej i Południowej, ich historię, wyznaczniki kulturowe oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach
SLA_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie ogólnym metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi
SLA_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie podstawowym historię filozofii oraz wybranych aspektów kultury europejskiej i antycznej w ich powiązaniach z kulturą i literaturą wybranego kraju słowiańskiego Europy Środkowej i Południowej i w kontekście rozwiązywania najważniejszych dylematów cywilizacji współczesnej